

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyúttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dászatban és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem köldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szegedi kiállítás.

(Folytatás.)

Mint a sorok elején említettem, a csinos kiállításon a mi vármegyénk méltón volt képviselve. A bácskai dolgok mindenkinek általános tetszését és elismerését vívták ki. Minden csoportban képviselve volt a mi mezőgazdaságunk és mezőgazdasági iparunk, olyan anyaggal és olyan minőségben, a mely a vármegyére csak dicsőséget hozott.

Vármegyénk kiállítását két csoportba kell felosztani. Az első a gazdasági egyesület által rendezett gyűjteményes kiállítás.

Ez a gyűjteményes kiállítás volt egyik leg-szebb része a szép egésznek. Egyes részletei magának József kir. hercegnek magas elismerését vívták ki. A földművelésügyi magyar királyi miniszter s báró Malkomes Jeromos, miniszteri tanácsos pedig igen hízlegőleg és elismerőleg nyilatkoztak. Utóbbi külön gratulált gazdasági egyesületünk érdemes elnökének, Latinovits Pálnak.

Hogy a gazdasági egyesület kiállítása tényleg megérdemelte a legmagasabb kritika elismerését is, annak fényes tanubizonysága a sajtó egyhangú kedvező bírálata. A szegedi és a fővárosi lapok kivétel nélkül az elismerés hangján irtak Bácsmegeye részvételéről.

A sok közül im álljon itt a „Pesti Hirlap” következő cikke:

Bács-Bodrogh vármegye a szegedi kiállításon.

„A kiállítások történetében bizonyára fényes lapon lesz megörökítve a szegedi kiállítás, hol a gazdasági egyletek karöltve egymással mutatták be gazdasági terményeiket.

A monoton gabnakiállítás, poharakban vagy zacskókban még mindig dominál ugyan, de olyan ritka élvezetes gyűjteményt, mint aminőt a Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egylet hozott össze, keveset lehetett látni még Budapesten is, Szegeden pedig éppen nem.

A csarnok baloldalán foglal helyet a bácskai kiállítás, melynek 24 méter falterületét Fernbach

Károly sajátkezűleg lőtt gyönyörű aganca- és madár gyűjteménye, továbbá a bácskai kisgazdák szalmás gabnaja fényképekkel tarkítva tölti be. Rácz György kulai nagybirtokos szép kollekcióval s az ő speciális mártásának gyümölcsével méltó feltűnést keltett. Kiállított itt 72 kisgazda, köztük az ó-kanizsai, martonosi, hód-sági gazdakör, ezenkívül van Torzsáról igen szép nyers és hántott rizs, továbbá szalmás rizs. A futtakai és kis-szállási uradalmak gyűjteményes s gazdag kiállítása szintén feltűnést keltett, különösen a futtakai uradalom komlója és kendere, amely ezüst érmet nyert.

A bácskai kiállítást az teszi érdekessé a többi kiállításokkal szemben, hogy a vármegye gabnaja, lisztje, repcéje, kendere, rizse, olaja, répája s egyéb növényei mind más gazda által küldettek be. Ami tehát be van mutatva, az mind megvan az egyeseknél, a kisgazdáknál és nagybirtokosoknál, kiket belevonni ezen igazán sikerült kiállításba Szobonya Bertalan nyug. kir. igazgató, Rácz György kulai nagybirtokos, Latinovits Pál gazdasági egyleti elnök és Falcione Nándor alelnöknek nem csekély fáradságot okozott.

A lókiállításra a vármegye a kisbirtokosok népies tenyésztését bemutatta, összesen 33 lóval, melyek közül több igen tekintélyes díjazásban részesült.

Egyszóval Bácska kitett magáért s ha a gazdasági egylet pénzügyi viszonyai kedvezőbbek volnának, bizonyára még nagyobb működési teret hódítana meg munkájával.

Ismerve azt a közönyt, a melylyel a gazdasági egyesület a mi vármegyénkben küzd, szinte hihetetlennek látszik, hogy ez alkalommal ilyen szép sikert produkálhatott az egyesület, de megvan ennek is a magyarázata. A lelkes buzgóság, az időt és fáradságot nem kimélő ambíció, a kitartó munkásság még a közöny fölött is diadal-maskodik.

Annak idején, a mikor a gazdasági egylet arról tanácskozott, hogy a közönyt és az egylet szorult anyagi viszonyait tekintve, egyáltalában résztvegyen-e a kiállításon kollektív mó-

d „Latinovits Pál, vármegyénk közéletének ezen tekintélyű, népszerű alakja, mint az egyesület elnöke, kiadta a jelszót: ennek a nagy mezőgazda vármegyének a kiállításról elmaradnia nem szabad; ha török, ha szakad, Bácskának méltón képviselve kell lennie.

Személyesen vette az ügyet a kezébe. Legelső sorban anyagi erőről kellett gondoskodnia. A vármegye főispánja és alispánja méltányolták a gazdasági egyesület elnökének nemes intencióját s kezdeményezésükre a vármegye törvényhatósági bizottsága 1000 frtot szavazott meg az egyesületnek a kiállítás céljaira. Így aztán lehetővé vált, hogy a gyűjteményes kiállításba a kisgazdák belevonassanak s hogy helyettük az egyesület fizethesse a térdijakat s az ottani és a szállítási költségeket.

Az anyagi nehézségek leküzdése után hátra volt még a nagy munka; a gyűjteményes kiállítás szervezése és rendezése.

Latinovits Pál, egyesületi elnök személyes vezetése alatt dr. Falcione Nándor, egyesületi alelnök, Rácz György és Szobonya Bertalan egyesületi tagok buzgólkodtak és fáradoztak. Rendkívüli nagy munkát végeztek ezek az urak; latba vetették szakértelmüket, idejüket és fizikai erejüket is. Latinovits Pál buzdító felhívásainak, a vármegye több helyére történt személyes leutazásának, lelkes agitációjának, Falcione alelnök s a két egyesületi tag ur buzgó támogatásával meg volt a maga szép, szinte nem várt eredménye.

Ezek az urak nagy munkát végeztek s munkájukkal hálára kötelezték az egész vármegye közönségét. Az övéké az elismerés, a mely a gazdasági egyesületet a vármegye lakossága részéről megilleti.

Hogy erről a szépen sikerült gyűjteményes kiállításról képet alkothassunk magunknak, mindenekelőtt ide iktatjuk azok névsorát, a kik a kiállításban részt vettek.

A vármegyei gazdasági egyesület gyűjteményes kiállításában a következő kisgazdák, birtokosok és nagybirtokosok vettek részt:

A „BÁCSKA” tárcája.

A költő átka . . .

A költő átka, bűja, keserve,
Száz szív szereti, fellángol érte,
Csak az az egy nem érti meg,
Kit álmaiba sző be a vágya,
Aki élte és halála,
Kinek sóvárgó rabja lett.

Dicsőség, ünneplés nem boldogít,
Szerető szív, mely szeretve hevít
Bús életnek vágya,
Mit ér az egész világ szerelme,
Ha lángot nem gyújt csak egy kebelbe,
Epedő szívem láza.

Oh, végtelen kínos az az élet,
Amit egy csalódás semmivé tett,
Amelynek nincs már álma,
Az éltető remény csodás fénye
Eltaszítva a végtelenségbe,
Mi itt maradt csak árnya.

Wiener Edit.

HORGÁSZAT.

A mikor a társaság kiért a ferenc-csatornai sebes-fok melletti tisztásra, a nap már melegen sütött. A fák sűrű levelein itt-ott valahogy átfurakodott egy-egy tüze-sebb sugár és felszárította a harmatot; csak ott hagyva valami nedvességet a fűvön, hová az eres falevelek árnyat vetettek.

Legelőbb Málnás, az ügyvéd ugrott le a kocsiból és mire elgondolta, hogy most a feleségét kellene lesegítenie, az már lenn volt és menten össze is taposta köröskörül a fűvet, míg az orvos nem figyelmeztette, hogy a harmat átátatja a cipőt és könnyen meghűlhet.

Erre aztán nagyot kacagot a szép asszony, a ki ma erősen jó kedvében volt:

— Igazán? Hát ugy félti az egészségemet?
S mint valami tiz esztendő leány, pajkosan a gyermek lánc sárga virágai után futkározott. Mikor már egy bokrértára valót szedett, örvendő arccal mutatá a doktornak, a ki alig tudott négy szálát összegyűjteni.

— Látja, milyen serény vagyok!
S azzal olyan gyakorlott ügyetlenséggel tűzte keblére, hogy harmadát elhullatta. A doktor fölszedte, maga is formált egy bokrértát és odanyújtotta a patikusnénak, a ki férjével éppen akkor ért oda.

A patikus fontos arcot vágott:
— Ugyan, ugyan megérdemli az a virág, hogy az ember a nyirkos fűbe máskáljon érte?

— Értesz is te hozzá, — szölt a felesége. Ha az ember már egyszer ide kijön, csak nem dugja össze a kezét.

A patikus már nem hallotta ezt. Szivarra gyújtott és odább állt.

Málnás kiválasztotta a helyet, a hová az ételme-műket lerakják. Legfőbb gondja egy üveg volt, a melyet a patikusnak nyújtott át. Ez pedig ijesztőleg gyenge lábón állt a vizivással és ebből magyarázható, hogy az üvegben az ürességet tetemesen megnagyobbította.

Málnás is húzott egyet és aztán tele tüdővel szivta magába a levegőt. Olyan jól esett neki ez a friss, ez az üde lég, a mit a közeli erdő és a mezei virágok sűrű oxigénnel árasztottak el. Távrolról hangzott az asszonyok csengő kacagása és ő maga is elmosolyodott: ugy érezte, hogy erősen boldog.

A patikusnak nem szellett a szivarja s mindig azzal bibelődött, hogy a dohánygyár hibáját hozza helyre, miközben a magas kormányról frapps kijelentéseket rögtönzött. Erről jutott eszébe, hogy a finácé biztosék,

meg a vármegyei alszámvevő még valahol messze bak-tatnak.

— Biztosan nem jönnek el, — dűnnyögé.
— Valószínűleg a biztos megvárta a postát.
— S ha nem jönnek el, mit csinálunk?
— Azt, a mit csinálunk, ha eljönnek. Halaszunk és eszünk. De gyere közelebb, mondok valamit.

A patikus oda hajolt s Málnás suttogni kezdett, hogy ne hallja meg senki:

— Hát nézd: gyerek multság horoggal halászni; mikor gimnazista lettem, még akkor lemondtam róla, mert az elemisták is horgásztak; ezt hagyjuk az asz-szonyoknak. Lásd, itt van két dinamit töltény, ezekkel lehet halat fogni és csinálhatunk egy kicsi meglepetést. Senki sem tud róla, csak éppen a doktor, az pedig nem fog szólni.

A patikusnak az eszme roppantul tetszett s ennek bizonyítékául a lehető elragadóbban mosolygott és bájos előkelőséggel szippantott egyet, de mikor kifujta a füstöt, egyszerre elborult:

— Te Rudi, elfelejtkeztlél valamiről, a finácéról. Hiszed, az a gazember képes lesz följelenteni. A dina-mit tilos portéka.

— Bánom is én — s a vállát megvonogatta. Elő-szedte a két dinamitot, beillesztette a kanócot és a mikor ezzel készen volt, elrejtett mindent.

Éppen akkor jöttek meg a finácé biztosék. A két asszony a doktorral egybe ott termett a kocs mellett. A patikusné pláne megrohanta a biztos feleségét, hogy ő mennyit aggdott a késésért.

— Azt gondoltam, hogy már nem is jöttök el. Mindegyre néztem ki az utra s olyan rossz kedvem volt: nem láttam a kocsitokat. De csak hogy itt vagytok, édesem!

(Az igazat megvallva, ő nagyságának még eszébe sem jutottak a biztosék.)

Régi után azt beszéltek meg, hogy mit csinál-janak. Hosszas és zajos (három asszony volt ott) vita után a patikus halászni ment Málnással. Nem akartak

Schäffer M. S.

ZOMBOR, Trefort-utca (Weidinger kereskedő-cég mellett, dr. Falcione Nándor úr házában), ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű és legújabb divatu női kabát, jaquetta, szövet- és szőrmegallérokat gyermekek számára is, eredeti berlini és bécsi mo-dellok a legolcsóbb árak mellett.

Alakítások elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek. 30-5

I. Lókiállítás.

Ifj. Ambrus János, Ó-Morovica. Ifj. Csifcsák Ferenc, B. Topolya. Fárba József, Bács-Kula. Ifj. Hahn József, Bács-Kula. Hangya Pál, Bikity. Illovy József, Ó Kanizsa. Karhesz József, Bikity. Kling Mátyás, Bikity. Merkler Sebestyén, Bikity. Nagy János, Kula. Rác György, Kula. Schadt Mihály, Bikity. Schäffer István, Bikity. Seidl Lipót, Uj-Verbász. Svraka Iván, Bikity. Till Imre, Borsód. Boros-Gyevi Lukács, Zenta. Szél Ferenc, Zenta. Sztaity Milos, Zenta. Sztantics János, Szabadka. Sztantics József, Szabadka. Sztepancsev György, Zenta. Dungserszky Lázár, Szt-Tamás. Ifj. Nerlinger József, Csávoly. Muity Máté.

(Folyt. köv.)

A gazdasági év végén.

A gazdasági év végén engedjék meg, hogy egy pillanatnyi visszatekintéssel éljünk. Ha átnézzük az egész nyári hírlapokat, alig találunk valamit bennük, mely az aratás és ezzel járó munkálatok akadályozásáról szólana. Csendben, békében folyt le a nyári munkaidő; minden vérontástól, csendörökkel való összeütközésektől ment volt. Nem hallottunk puska lövéseket, sem izgalmas ordításokat, fenyegetéseket és mintha a szocializmus barna, vészhozó felhője elvonult volna hazánk fölött; pusztításait elvégezvén, más tájra költözött volna, hogy ott újból kezdje. Egy fájó, rossz álmunk tűnik fel előttünk ez a pár év alatt lejátszódó szocialista-korszak, mintha egy rémes földrengés rázta volna meg alattunk a talajt, egy szilárd lökéssel ismét a helyes kerékvágásba terelve a letévelyedett társadalmat. Most meg hogy némileg rátért a helyes útra, még mindig mámorosan botorkál előre, mintha nem tudná magát beleélni a régi helyzetbe.

Magyar hazánk legnagyobb, legvéresebb betegségéből csak most lábadozik.

Mert hogy egy nemzetre nézve nincs ördögösebb nyavalya, mint a benső viszály, az kézzel fogható. Ugy érezzük magunkat, mintha egy felső hatalom intésül szolgált volna, mintha ez az egész nem lett volna más egy intő szónál:

— Szeresd, tiszteld a parasztot.

És szükség volt rá; égető szükség! Mert tény az, hogy nálunk nem becsülik meg a parasztot az értéke szerint. Még mindig meg van az országban valami abból a 48 előtti szellemből, még mindig él az a gőgös megvetés, melyet a paraszt iránt tápláltak a régi magyar nemesek; még mindig nem tudunk beleszokni az évtizedek óta hangoztatott jelge szellemébe: „Liberté, egalité et fraternité.”

Ne feledjük, hogy a szocializmust nem maga a nyomor szüli. Nem csupán ez az oka annak, hogy hazánk rémülve nézett a jövő elé. Hozzájárul még a nyomorhoz az az arcátlan hidegség, az a gőgös lenézés, megvetés is, melylyel lépten-nyomon találkozunk. Igen, az ur, a hintóban járó ur kényszeríti őt a szociális elvek elfogadására, mert csak úgy félvállról beszél vele, mert nem köszön neki vissza, ha leemeli a kalapját, mert csak akkor fog vele kezét, ha képviselő akar lenni! Ezt meg érzi, látja az a paraszt, ha még oly buta, ha még oly neveletlen, tudatlan is.

De mindez elmúlt.

Adjunk hálát érte a teremtő Istennek, ki elhárította felőlünk a vihart s ki csak meg akart inteni, mert látta, hogy még nem fajultunk el teljesen és még van idő. Legalább tanultunk valamit. Megtanultuk tisztelni a népet, mert azt jól tudjuk, hogy nem mi, kik selyem ingekben járunk, kik otthon ülve kényelmesen végezzük munkánkat — nem mi vagyunk az urak, hanem a szűrben, subában járó paraszt az, ki földünket miveli, ki testileg dolgozik.

Köszönjük meg az Istennek még egyszer és térjünk másra.

Bácskában nagybárára mindenütt elég jó termések voltak, ámbár a parasztagdák nem igen dicsekszenek vele, mert meg kell engedni, hogy ez az elégedetlenség mindig a gyenge oldala volt a parasztnak. Soha sincs megelégedve azzal a mije van és ha már igen jó termése van, akkor is azt hajtogatja: „Jobb is lehetne!” Vagy másképpen: „Es könt auch besser sein!”

A parasztagdák még másról is panaszkodnak. Mivel a nyomatás lassu és fáradtságos munka, nagybárára a gőzcsepítőgépeket alkalmazták. Ebből kifolyólag nincsenek megelégedve azzal, hogy a géptulajdonosok — szerintük — nagyon tulhajtják a gépért járó komenciót. Három, három és fél százalékot fizetnek a gépekért, a mit egy kissé soknak talál a számitó gazda, mert ha a lovaival nyomtatja el a gabonáját, nem jön annyiba a dolog. De azért mégis csak a géphez folyamodik, mert azzal hamarabb meg van; és hogy hamar legyen meg, arra is szükség van, mert kell a pénz, hogy a rossz években felvett hitelt törleszthesse s hogy le ne késsék a vásárokról, mert akkor mindent drágábban kell vennie.

Megyénkből sokan mentek az idén is Boszniába az uradalmakra aratásba részeseknek. Ezek állítólag jobban jönnek ki a keresztükkel, de viszont jót tesznek azokkal is, a kik itthon maradnak, mert kevesebb a munkás, több a munkabér. A boszniai uradalmak embereit már télen át lehet a falvakban látni, kik előre lefoglalozták a parasztokat. Ez is egy durva, önző számítás, nem egyéb! Jól tudjuk, hogy a parasztnak télen nincs pénze, nincs tán ennivalója sem és erre támaszkodván, busás foglalatokkal csábítják le őket a nyárra Boszniába. Persze a szükség, a nyomor rákényszeríti a szegény népet az alkuba állásra és pár forint foglaltot kapva, kénytelen olcsóbb pénzért falujától messze dolgozni egész nyáron, honnan a nagy melegségtől teljesen elcsigázva, betegen térnek haza.

Milyen könnyű az éhes embert pénzzel megvásárolni, legyen az a pénz még oly kevés!

De van számos ily lelketlen pénzkufár, ki agyafúrt számításával élve, maga meggazdagodik, míg egy egész sereg szegény embert tesz nyomorulttá. És mindezt el kell tűrnünk. Nincs törvényünk, mely megtiltana ezt az embervásárlást, mely kiűzné ezeket az ágenseket az országból. Bele kell nyugodnunk, mert nem tehetünk ellene semmit, csak egyik-másik embernek, kik szívükön hordják a nép sorsát, sajog a szive a cselekedetek láttára.

Hisz oly tudatlan, oly gyermek még e nép, hogy nem vehető tőle rossz néven, ha galibát

A doktor nem szolt semmit és ijesztőleg komoly arcot vágott, a min a szép asszony látszólag mulatott. Nem állhatta meg, hogy hangosan ne kacagjon. Most a doktor pattant fel.

— Igy nem lehet halat fogni. Csak ugy, ha nyugodtan ül, mint én.

— De maga nevetett. Ne csináljon olyan arcot.

— No tessék, az előbb az volt a baj, hogy nevettem, most pedig az, hogy komoly vagyok. Hát mondja meg, mit csináljak?

— Legyen közönyös.

Ezután szünet állt be. Csak a szemek találkoztak. Az asszony mosolygott, de abban a mosolyban erősen sok minden volt benne. A doktor nem tudott ellenállni.

— Ez a stüll roppant kényelmes állat — szolt és azzal oda ment az asszonyhoz, a kinek horgát éppen rángatta egy hal. Egy perere elfordult, hogy kiemelje a szákmányt, a mikor a doktor körülfogta derekát.

Ebben a pillanatban dördült el a dinamit, egy óriási magas vízszlopot dobva fel. A szép asszony megrezzent, egy-kissé szorosabban simult a férfihez, de azután egyszerre kiesüszott karjaiból.

A napfény sértette szemét, alig látott. Káhultan kérdezé:

— Mi volt az?

— A férje halász — szolt a doktor, de rá egybe eszébe jutott, hogy ezt bizony ostobaság volt mondani.

Ez a szó „férje” valami különös benyomással volt az asszonyra. Idegesen emelte fel az úres horgot:

— Ideje már, hogy visszatérjünk.

Szóltanul érték a társasághoz. Málnás, a ki azon forgolódott, hogy megstüssék a halakat, elébük ment.

— Hát fogtatok valamit?

— Egyet igen, de a doktor elszalasztotta.

Málnás csudálkozott.

— Elszalasztottad?

A doktor bólintott a fejével és egyet sóhajtott.

csinál, de azok, a kik ezt látják s kik örködni vannak hivatva fölötté, azoknak kell fennen hirdetni, hogy mit szabad, mit nem, mi hasznos ránezve, mi nem. Minden községben van egy-két művelt, jólelkű ember, kinek örködni kellene e balga gyereksapatra s kinek ez legyen a jelszava: „Szeresd a parasztot!”

Szebenyei Szekulesz.

Ünnepély Torzsnán.

Öfelsége a király Kármán Pál torzsnai lelkésznek, az egyház és község terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. A rendjel átadása folyó hó 12-én nagy ünnepélyességgel ment végbe Torzsnán.

Az ünnepélyre vármegyénk alispánja Karácson Gyula, Kozma László országgyűlési képviselő kíséretében folyó hó 12-én Torzsnára érkezett. A vármegye alispánját a vasuti indobáznál nagy számú közönség fogadta. A vasutról leszálló alispánt Schich Frigyes községi bíró és Guttwein Lajos községi jegyző szép beszédekkel üdvözölték. Az alispán válasza után az egybegyűlteket a községbe rándultak.

Itt az alispánt a községi közgyűlésre egy nagy küldöttség hívta meg Tessényi Pál dr. községi orvos vezetése alatt. A közgyűlési terembe érkező alispánt a nagyszámú megjelent közönség lelkes éljenzajjal fogadta.

A közgyűlés megnyitása után Karácson Gyula alispán a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a következő beszéd kíséretében adta át Kármán Pálnak:

Nagytisztelétül lelkész ur, tisztelt ünnepelő közönség! Eljöttem önök közé és pedig örömmel jöttem, hogy közöljem önökkel a fejedelmi elhatározást, mely mindannyunk keblében bizonyára az öröm érzetét fogja fölkelteni.

Nagytisztelétül lelkész ur!

Van szerencsém a nagytiszteletű főesperes urnak ezen fényes gyűlésezt előtt élő szóval is tudomására hozni, hogy ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi július hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával nagytiszteletű főesperes urnak az egyház terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Öfelsége koronás királyunk ezen legfelsőbb elhatározásával méltatni kívánta azon érdemeit, a melyeket nagytiszteletű főesperes ur egy félszázadot meghaladó egyházi pályáján szerzett.

E kitüntetésből azonban, nézetem szerint, jogosan részt kér a hazafi, a polgár és a családapa, mert hiszen nagytiszteletű főesperes ur mintaképe szolgál mindazekben polgártársainak.

Mi, akik közelebbről szemléltük nagytiszteletű főesperes ur működését, azon meggyőződésben vagyunk, hogy ezen legmagasabb kitüntetés nemcsak az egyház terén szerzett érdemeinek elismerésül szolgál, hanem megilleti a nagytiszteletű főesperes urat ugyis mint hazafi, ugyis mint polgárt és családapát egyaránt, mert hisz nagytiszteletű főesperes ur mindezen minőségében — amint már mondám — mintaképe polgártársainak.

S ép azért, amidőn a legfelsőbb kitüntetés látható jelvényét nagytiszteletű főesperes ur mellére feltűzöm, tesszem azt nemcsak az egyház terén szerzett érdemei elismerésül, de azon erényei méltatásul is, melyeket mint hazafi, polgár és családapa érdemelt ki.

Szivemből kívánom, hogy nagytiszteletű főesperes ur Öfelsége legalkotmányosabb fejedelmünknek ezen kitüntetését a haza és a trón dicsőségére, családja boldogítására és hivei örömeire még számos éven át erőben, egészségben viselhesse.

Az alispán beszédére fölhangzott éljenzaj lecsillapulta után Kármán Pál szép és lelkes szavakban mondott köszönetet a királyi kegy nyilvánulásáért és kijelentette, hogy annak magasatos jelvényét viselni kötelességének ismeri.

A közgyűlés lelkes hangulatban ért véget és ennek befejeztével az ünnepelő közönség a templomba vonult hálaadó isteni tiszteletre, a melyen Szabó Péter magyarul és Keck N. németül mondtak lelkes hálaadó imákat.

Az isteni tisztelet után a kitüntetett az üdvözölő küldöttségeket fogadta. Tisztelegtek nála a községi képviselőtestület, a gazdakör, az ev. ref. presbiterium, a népkör és a többi egyesületek.

Ezután ünnepi ebéd volt, a melyen igen sokan vettek részt és sok lelkes felköszöntő hangzott el. Az ünnepelő közönség távirat útján báró Vojnits főispánt, Cseh Ervin minisztert és Szász Károly koszosus költőt üdvözölte. A lakomával a szép és lélekemelő ünnepély véget ért és Karácson Gyula alispán az esti vonattal székhelyére visszautazott.

Ujdonságok.

Gyászistentiszteletek a királynéért. A megdicsőült királyasszony halálának első évfordulója alkalmából Baja város közönsége impozáns módon adott részvétének kifejezést. A középpületeken és számos magánháznál gyászlobogó volt. A zsidó templomban, a róm. kath., a gör. kel., a református és lutheránus templomokban gyászistentiszteletek tartattak. A hatóságok, testületek és egyesületek mindenütt képviselve voltak. A zsidó iskola is rendezett gyászünnepélyt. — Ujvidéken a városi törvényhatóság diszközgyűlést tartott, melyen nagy közönség jelenlétében leleplezték Erzsébet királyné életnagyságu arcképét. Flatt főispán ecsetelte a nemzet veszteségét, mire Profuna főjegyző a királyné áldásos életét méltatta. E beszédet szerb és német nyelven is felolvasták. A kép, mely a királynét diasmagyarban ábrázolja, Vastagh György művészi alkotásu festménye. Az összes templomokban gyászistentiszteletek tartattak, melyeken gyűjtést rendeztek az „Örkimadás” templomára.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Frey Jenő zombori lakost ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a zombori kir. pénzügyi igazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Czágány Istvánt a zentai kir. adóhivatalhoz adóosztályra nevezte ki.

Pályázat. A zombori kir. törvényszéknél aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyujtandók be.

asszonyt vinni magukkal, mert azok nem állják meg a szótlanúságot és eljlesztik a halakat.

A biztosnénak nem volt kedve halászni és az ő kedvéért a patikusnénak sem. Ők hát maradtak a biztossal és az alszámvevővel, a ki ma a patikusné körül legyeskedett.

Málnáné a doktorral ment le a csatornához horgászni. Ez a dokornak volt az ideája, a ki alig várta, hogy egyedül legyen a szép asszonnyal.

Mikor leérték a csatornaparti nádasba, megszólalt a fiskálisné:

— Meglátjuk, melyikünk lesz ügyesebb?

— Biztosan nem én!...

— Honnan tudja?...

— Nincs titrelem addig fogni a horgot, a mig meg nem lóbálja a stüll.

— Titrelemtelen.

— De csak itt. Hát mondja igazán, olyan voltam én? Nem vártam eleget?

— Ugyan, mit beszél? Ujra csak „azt” hozza elé.

Az „azt”-at valahogy furcsán ejtette ki. Komolyan kezdte, de elmosolyodott a végén. Érezte, hogy valami poétikus hangulat szállta meg. A nádas susogásába belevegyült az apró bogarak dünyögése. A mezei virágok illatát is most kezdte érezni.

Elővették a horgot és lebecsátották a vízbe. Alig álltak két lépésre egymástól.

— De most már aztán igazán ne szóljon, mert elúzi a stüllöt — mondta a szép asszony.

— Feltéve, ha nem kényszerít a beszédre.

— Legyen komoly!...

— Hát azt szeretik a halak?

— Az értettem, hogy ne nevéssen.

— Uram Isten, azt is megtiltja, hát kacagni sem szabad?

A szép asszony olyan mozdulatot tett, mintha haragos lenne és el akarna menni, valójában pedig nevetett.

— Ember legyen, a ki magával fog halat. De ugyan bizony nem tud már hallgatni?

Pályázat. Az adai postahivatalnál a postaszállítói állás megíresedett. Pályázni óhajtok kérvényeiket folyó hó 28-ig nyújthatják be a temesvári m. kir. posta- és táviratigazgatósághoz.

Gyűjtés az Örökimádás templomra. Cserevenkán a genfi gyásznapi első évfordulóján a római k. templomban rekviemot tartottak, mely alkalommal az Erzsébet királyné emlékére emelendő Örökimádás templom javára özv. Fuchs Vilmosné, dr. Schneider Kornélné urhölgyek és Maiczek Ida kisasszony 22 frt 32 krt gyűjtöttek, mely összeg az esetleges külön adományokkal együtt rendeltetési helyére küldetett.

Halálozás. Szuppek Béla szántai nagybirtokos, Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsági tagja folyó évi szeptember hó 12-én elhunyt. Az Istenben boldogult a fáradhatatlan szorgalmas munkás polgárnak ritka minaképe volt. Elhunyt vármegyeszerte széles körben igaz részvétet keltett. Az elhunytban Thurszky János szánta község érdemes jegyzője apósát gyászolja. Ellunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki: Mely fájdalommal tudatjuk rokonaink és ismerőseinkkel, hogy legbensőbb szeretet férj, atya, kedves jó nagyapa, legmondosabb testvér és nagybátya Szuppek Béla nagybirtokos, törvényhatósági bizottsági tagnak folyó évi szeptember hó 12-én délelőtti 11 órakor az egyházi szentségnek felvétele után, életének 55 ik, boldog házasságának 29-ik évében Szántán történt elhunytát. A felejthetetlen halott hült teteme folyó hó 13-án délután 5 órakor fog a szántai sírkertben örök nyugalomra tetetni. Szánta, 1899. évi szeptember hó 12-én. Aldott lelke lebegjen örökké felettünk! Szuppek szül. Csihás Karolin, özvegye. Thurszky Jánosné sz. Szuppek Ella, leánya. Thurszky János, veje. Thurszky Margit, Thurszky Béla, Thurszky Sarolta, unokái. Szuppek Sándor, Horváth szül. Szuppek Ottilia, testvérei. Hay János, Bosnyák János, Gräber Ferenc, Csihás Béla, Frieser Ernő, sógorok. Özv. Szuppek Józsefné, Hay Jánosné szül. Csihás Erzsébet, Bosnyák Jánosné szül. Csihás Mária, Gräber Ferencné szül. Csihás Katalin, Csihás Béláné szül. Augsburgi Etel, sógorok. Szuppek Emma, Szuppek Mariska, Szuppek Anna, Szuppek Mór, Szuppek Erzsike, Szuppek Károly, Bácsér Paula, Bácsér Antal, testvérgyermek. — Temetése óriási részvét mellett ment végbe, amelyre városunkból is igen sokan jelentek meg, a mely az elhunyt nagy népszerűségének fényes bizonyosága volt.

Jom hakipurim. A zsidó számítás szerint tegnap, esütörtökön volt az 5660-ik esztendő Tischri hónapjának 10-ik napja. E napra esett a jom hakipurim, az izraeliták engesztelő ünnepe, az a nap, amelyen bűnbánólag járulnak a zsidók Istene elé, hogy bűnbocsánatért imádkozzanak. A szerdai esti órákban csoportosan mentek a hívők az imaházba és késő estig tartott az imádság. A tegnapi napot pedig reggeltől egész napnyugtáig imádkozva és böjtölve várták az első csillagot. Ezzel aztán a legnagyobb zsidó ünnepek vége szakadt.

Szegedi kitüntetések Topolyán. A szegedi kiállítás alkalmával B. Topolyáról ki lettek tüntetve: Honig Zsigmond gözmalmos és Albrecht Péter szijgyártó, az előbbi ezüst, az utóbbi bonzérmet kapott. A bor- és szőlőkiállítási jury a szabadkai szőlőtulajdonosok közül a következőket tüntette ki: a gyűjteményes kiállításért Lévay Simon nyung tanácsnok díszoklevelet, Szobonya Bertalan és Korossy Emil pedig ezüstérmét kaptak. Homoki borért ezüstérmét kapott: Pinkovich József orsz. képviselő és Szobonya Bertalan nyung földm. iskolai igazgató. Ertesztésünk szerint a bajsaiak a szegedi országos mezőgazdasági kiállításon a gyümölcsészeti egyesület gyümölcsökért arany- és ezüstérmét, Schleicher Antal cognakért ezüstérmét, Milkó Vilmos pedig kiállított kosokért II-ik díjat nyert.

Angol tanfolyam. Szekulesz József, lapunk munkatársa, október hó elsején angol tanfolyamot nyit, heti három órai tanítással. A tanfolyamon csak ötenhatar vehetnek részt, férfiak és nők külön-külön osztályokra osztva. Szekulesz József tanítói sikerei városunkban közismeretük s módszerével a biztos siker elmaradhatatlan. Rövid pár hó alatt az angol nyelvet bármely intelligens ember könnyedén elsajátíthatja az ő tanításával s már számosan vannak Zomborban, kik hálával emlékeznek róla. A tandíj havi 5 forint, gyermekeknek 3, s privát leckéket is ad házaknál. Azok, kik a tanfolyamon részt óhajtanak venni, folyó hó 20-ig levelben értesíthetik Szekulesz urat, ki aztán közölni fogja a tanfolyam hol és mikor kezdődik.

Véres verekedés Dreyfus miatt. Baján a Dreyfus ügy miatt véres verekedés volt. Ugyanis elterjedt az a valótlan hír, hogy Dreyfust felmentették, este pedig a táviró meghozta annak a híré, hogy a szerencsétlen francia kapitányt a rennesi hadbírósg újból elítélte. Az ellentétes hírek a lakosságot lázas izgatottságba hozták és mindenki türelmetlenül várta a vasárnapi lapokat. A postánál vasárnap már kora délután nagy tömeg verődött össze. A mikor a lapok megérkeztek, gyorsan szétkapkodták őket és az utcán csapatokba verődve olvasták a nem várt ítéletet. Hangosan vitatták az ítéletet és többen igazságszolgának mondták. Dreyfus hívei erre dühösen visszavágtak és a szenvedélyes vitából csakhamar véres verekedés lett. Az utcai harcok végre a rendőrség vetett véget, de akkor már három ember bezuott fejével a harctérül szolgáló utcasarkon. A rendőrség erőlyes vizsgálatot indított meg.

Eljegyzés. Pacséri Pocsay Dezső m. kir. honvédhadnagy pacséri Pocsay Sándor Zombor szab. kir. város főügyésének fia, a napokban eljegyezte kislalú Piggety Angéla kisasszonyt Zomborban.

Tanfűzérke. A helybeli kereskedő és iparos ifjak folyó hó 17-től kezdve minden vasár- és ünneppon a „Pokol“ vendéglő emeleti termében 30 krajcár befelptídj mellett tanfűzérket rendeznek.

Leányzóktetés. O. Besséröl írják: A mult vasárnap Szpaits Darinka a ligetben sétált választottjával, Gyorgyevits Athanaszszal és megállapodtak abban, hogy egymáséi lesznek. Minthogy a leány 14 és fél éves, okvetlen a szöktetéshez kellett nyulnia és így az est beálltával a turbékoló pár már egy jószívű néni hajlékában vonta meg magát. Egy szóval uszkocsiztak. Néhány napig senki sem hallott róluk, végre megüzenték az aggódó szülőknek a valót és ama óhajukat, hogy egymáséi akarnak lenni. Miatán pedig a szerelmes Darinka árva leány, de még ez a legszebb megoldás is, hát az uszkocsizásnak házasság lesz a vége — ha ugyan a felsőbb hatóság nagyon fiatalnak nem találja a lobbanó szívű menyasszonyjelöltet.

Bácskai Réunion. A vármegye ifjusága október hó 1-én, a löverseny napján, ez évben is rendez Zomborban a „Vadászkürt“ összes termeiben „Réunion“-t. Az ifjuság elnöknek Latinovits Gézá, az almási kertlet országyűlési képviselőjét, vármegyénk közéletének ezen általánosan tisztelt alakját választotta meg. A meghívókat a rendezőség most küldi szét. A csinosan kiállított meghívó szövege a következő: Meghívó. Zomborban a „Vadászkürt“ összes termeiben 1899. évi október hó 1-én a vármegyei gazdasági egyesület löversenyé alkalmból rendezendő zártkörű Bácskai Réunionra X. Y. urat és családját tisztelettel meghívjuk.

A rendező bizottság: Latinovits Géza, elnök. Alelnökök: Fernbach Bálint, Nikolits Izidor, Rohoney Lőrincz, Birvatsky György, Szemző Károly, Szemző István ifj., pénztáros, Szalay Frigyes, tükár, Csaszosi Lajos, jegyző. Alföldi Arpád dr., Atányi József dr., Bartha Alajos, Bikár Voin dr., Blumenthal Károly, Blumenthal Miklós, Buják József dr., Csernyus Pál dr., Costa János, Dietzgen Imre, Dömötör Aladár, Dungszerzky Gedeon, Dungszerzky György, Eirich László, Ertl János legifj., Ertl István, Ellinger Jenő dr., Falcione Arpád, Falcione Lajos, Falcione László, Fernbach János, Fernbach Lajos, Gaál István dr., Gallé Hugó, Gergurov Márk dr., Geyer Péter, Galbavy Flóris, Gombos Dezső, Gonda József, Grünér Fülöp dr., Hável Jenő, Hajdu Dezső dr., Horváth Béla, Horvátovics Iván, Jakobits János, Janovits Lajos, Jánoky Ákos, Jaisel Henrik, Jusits Elemér dr., Kanyó Jenő, Karácson Gyula ifj., Kemény Béla, Késmárky Béla ifj., Késmárky József, Kleiner Lajos, Kniesel Frigyes dr., Kohut Kálmán, Koller Oszkár, Konyovits Antal, Konyovits György dr., Kovatsich József, Körmeny Imre, Krump Vilmos, Lallosevits György, Lang Gyula, Lederer Pál, Leibach Keresztély, Lukács Sándor, Malonyas Béla, Matkovits Béla, Maximovits Miklós, Medjászky László, Medgyesi Ferencz, Mészoly István dr., Mijatovits György, Németh Béla, Payerle Nándor, Pankovits Ernő, Pavlovits Fedor, Pertich Kálmán, Pilaszánovits Antal, Pilaszánovits Dezső, Petrovits Valér, Prokópy Imre, Radics Aladár, Radics Elek dr., Ribiczey Kálmán, Ritter Gyula dr., Rohem Zsiga, Rumbach Lajos, Scultéy Jenő dr., Spanyol József, Szabó Jenő Gyula, Schlagetter Leó, Schumann Dezső, Szabó Zoltán, Szárts Géza, Szabovelyits Dusan, Szakács Lajos, Scodnik Rezső, Szalay Zsigmond, Széchenyi László, Szemző Gyula ifj., Sztrelch Béla, Szemző István legifj., Tatics Arkádia, Tatics Péter dr., Trischler Aladár, Teofanovits Vojislav, Thurszky Zsiga dr., Tripolszky Gyula, Tunner Nándor, Taim József dr., Veszelinovits Milorád, Vojnits Béla, Vojnits Dezső, Vojnits Elemér, Vuits Vazul, Vujevich Zoltán, Zombory István, Zottományi Mihály, Zsubory József dr., Zsuffa Jenő.

Képes levelezőlap a szántásban. E hó 5-én a hajnali órákban O-Legyen pusztán Löbl Zsigmond családai a szántásban egy képes levelezőlapot találtak, a mely két elrongyolódott léggömbhöz volt kötve. A képes levelezőlapra németül volt írva valami, a mit persze a családék nem tudtak elolvasni, behozták hát a gazdájuknak. A képes levelezőlapot Pfeiffer Jozsefné kisasszony (Bécs, Hadikgasse No 62.) adta fel Bécsben 4-én este 5 óra 57 perckor olyformán, hogy két kis léggömbre kötötte és utnak eresztette, megírta a levelezőlapon, hogy a kedves megtaláló legyen szives ráírni a levelezőlapra, hol, mikor, ki és mily körültemények között talalta és küldje a feladó címére, a ki hálája fejében gyönyörű képes levelezőlapokat küld. Az elmés levelezőlapgyűjtő harmadnap megkapta a léggömbre bízott levelezőlapot O-Legyen pusztáról 5-iki kelettel és a megtaláló címével, aki most kíváncsian várja az ígért szép levelezőlapokat. Mindenesetre elég gyorsan jött a levél Bécsből Bácskába és tán más szenvedélyes Anskitgyűjtők is megkísérik az ilyen levelezést.

Löverseny. A szabadkai löverseny-egyesület f. hó 17-én tartja versenyeit a következő programmal: I. Mezőgazdák versenye, 500 frt, ebből 350 frt az elsőnek, 100 frt a másodiknak és 50 frt a harmadiknak. Tav 1400 méter. Futhat minden szabadkai gazda saját nevelésű 3 év és idősebb félvér lova. II. Egyesületi díj, adja a földművelésügyi miniszter, 500 frt, ebből 400 frt az elsőnek, 100 frt a másodiknak. Tav 1800 méter. Futhat 3 év és idősebb belföldi ló. III. Szabadka város díja, 600 frt, ebből 450 frt az elsőnek, 100 frt a másodiknak és 50 frt a harmadiknak. Tav 1400 méter. Futhat minden szabadkai lakos 3 év és idősebb belföldi nevelésű félvér lova. IV. Gátverseny. Tiszteletdíj az elsőnek, adják a szabadkai hölgyek és 250, a másodiknak 100 frt. Tav 2600 méter, 3 év és idősebb belföldi lovak számára. V. Eladó versenye, 200 frt az elsőnek, tétek fele a másodiknak. Tav 1200 méter, 3 év és idősebb belföldi félvér lovak számára. Nyertes 1000 frtért árverés útján eladó, az árverési többlet fele a második ló, fele az egylet. VI. Vigasz versenye, 75 frt, ebből 50 frt az első, 25 frt a második. Tav 100 méter, ebben oly lovak futhatnak, melyek a mezőgazdák versenyében futottak, de díjat nem nyertek.

Az első női államfogyó. Szegedi tudósítónk írja folyó hó 12-iki kelettel a következőket: A Vasas-Szent-Péter-utcabeli magános közhelyiség és a Mars-teri csillagos szürke ház ablakai ma mosolyogtak és nevettek, mert olyan történt velük, ami még nem. Mi történt hát, ami e helyeken, hol annyi sokféle életaktus tart stációt, még nem történt meg? Az, hogy marokkolt be az államfogyóházba az első női államfogyó. Nem párbajvétség, nem. Odaig még nem vagyunk, hogy az asszonyok is párbajozzanak, de odaig vagyunk, hogy parasztaasszonyok irkáljanak az ujságba, főlemelve a maguk panaszát a maguk módja szerint. Ezen „tulajdon mód“ alapján kapott Almádi Mátyásné Retek Teréz 49 éves napszámosnó nyolc, illetve az ötförintos pénzbüntetéssel együtt kilenc napos államfogyóházat, osztály elleni izgatás címén. A napszámos asszony ma fölött a bácskai Adáról, ahol él, hogy letűli a fogságot, amit reamért az állam. És egymásra néztek az aranyszínóros, fehérsapkás bürtönhivatalnokok, hogy mit tevők legyenek most. Bajos elhelyezni a női államfogyót a férfi államfogyók közé. Mert erre precedens nincsen. Az államfogyóháznak még eddig sohasem volt női lakója. Ugy volt aztán a határozat, hogy a csillagbürtön női osztályában tölti kilenc napját Almádi Mátyásné Retek Teréz. Az lesz közte, meg a többi foglyok között a különbség, hogy: 1. naponta kétszer megy kétórás sétára, 2. a betegeknek való fuomabb ételeket kapja, 3. végül, hogy „államfogyolynő“nek titulálják. Így is történt és Retek Teréznek ma már vitték az ételt: Államfogyolynő, tessék az ebéd... Milyen arisztokrata lesz a maga falujában tiz nap mulva ezen címzések alapján Almádi Mátyásné Retek Teréz!

Bíró a fegyházban. A zombori kir. törvényeszek a nyáron öt esztendei fegyházra ítélte Keszler János zombori kir. járásbírósg albirót, a ki a hivatalos pénzből ezer forintot sikkasztott. Az ítéletet a szegedi kir. tábla, valamint tegnapelett a kir. kuria is jóváhagyta.

Szerencsés nyerő. Latinovits Pál országyűlési képviselő a szegedi mezőgazdasági kiállítás sorsjegyén egy cséplőgépet és egy homokfutót nyert.

Virillisták névjegyzéke. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről tudomásra hozatik, hogy az 1886. évi XXI. t. c. 25. §-ának rendelkezéséhez képest a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke az adóhivatali kimutatás alapján minden évben a városi igazoló választmány által összeállítandó, illetve kiigazítandó lévén, ehhez képest a folyó évről elkészített adókimutatás az igazoló választmány összehlése előtt és pedig folyó évi szeptember hó 12-étől szeptember hó 20-ig Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében betekinthető, a netáni felszólamlások pedig ugyanezen idő alatt a városi polgármesternél benyújthatók.

Kerékpárverseny Zentán. A zentai kerékpár-egyesület folyó évi szeptember hó 17-én az Eugen szigeten, a zentai túzóltó-egylet 25 éves fennállásának tünnepele alkalmából kerékpár versenyt rendez, a kerékpár verseny feltételei: I. 2000 méteres megnyitó verseny. (Nyílt) Elsőnek ezüst, másodiknak bronz érem. II. 3000 méteres (egyletli zárt) verseny. Első és második ezüst, harmadik bronz érem. (A zentai kereskedő ifjak díjai) III. 10-000 méteres főverseny. Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. IV. 2000 méteres Seniorverseny. Első ezüst, második bronz érem. V. Csiga-verseny. (3 emléktárgy a legkésőbb beérkezőnek.) VI. Vigaszverseny. Első ezüst, második bronz. Nevezési határidő 1899. szeptember 15-én délután 6 órakor. Nevezések és tétek az egyesületi jegyzőhöz, Reinholz Károlyhoz küldendők.

A tanítónók javára érdekes elvi határozatot hozott a minap a közigazgatási bíróság. Kimondta tudniillik, hogy törvényeinkben a tanítók kifejezésen valahányszor kifejezetten ellenkező intézkedés nem forog fűn, a tanítónók, nevelőnők és óvónők is értendők. Erre a méltányos és liberális törvénytárgyazatra egy tanítónéknak az ellen való panasza szolgáltatott alkalmat, hogy rá utadót vetettek ki. A közigazgatási bíróság fölmentette őt az utadó alól ezzel a megokolással: Az 1890-ik évi utadótörvény mentesíti az utadó alól a háromszáz forintot meg nem haladó fizetésű tanítókat. A tanítók kifejezés pedig gyűjtő fogalomnak felel meg s mindazokra kiterjed, akik hivatásszerűen tanítással, oktatással foglalkoznak, tehát ugy a tanítónőkre és nevelőnőkre, mint az óvónőkre is. Többrendbeli törvényünk rendelkezéseinek egybevetése kétségtelemné teszi, hogy mindazokban az esetekben, melyekben különleges intézkedések a nőket nem zárják ki, a tanítók kifejezésnek szoros értelmezése mellett is e fogalom alatt a tanítónőket, illetőleg nevelő és óvónőket is kell érteni. Mint-hogy pedig a panaszos évi fizetése háromszáz forint, az ítélet rendelkező részében ki kellett mondani, hogy az utadótörvényben engedett mentesség őt is megilleti.

Főgimnázium Zentán. Kedvelt terve a magyar kultúra ezidőszertint való legfőbb öréke, Wlassics Gyulának, hogy az ország összes csonka gimnáziumait kiegészítse. Nemes buzgalommal fogott e terv megvalósításához s ma már egész serege a vidéki városoknak dicsekedhetik főgimnáziummal, a hol még nemrégiben is a csonka középiskola szaporította a proletariátust. Buzgó munkatársa e téren a miniszternek Hómann Ottó min. tanácsos, a ki mindenkor nagy előzékenységgel támogatja törekvéseikben a hozzá forduló vidéki városokat. Zentáról írja tudósítónk, hogy a miniszter engedélyével tegnap nyitották meg a gimnázium hetedik osztályát s a jövő évre már nyolc osztály lesz az intézet. A város közgyűlése még junius hóban egyhangulag megszavazta a két legfelsőbb osztály felállításának költségeit, de a megye törvényhatósági bizottsága csak angusztnus havi közgyűlésén hagyta jóvá a határozatot. A miniszter tehát az iskolaév kezdetére való tekintettel, táviratilag utasította a szegedi tankertletti főigazgatót, hogy a hetedik osztály megnyitásához hozzájárul s a nyilvánossági jogot megadja. Nagy örömet keltett a távirat híre a városban és mindenfelé elismeréssel adóznak dr. Buday Dezső polgármesternek és Szűcs Lajos főgimnáziumi igazgatónak, a kik nemes buzgalommal és kitartással dűlőre vitték a főgimnázium ügyét.

Az igazolványos altisztek kérvényei. A m. kir. honvédelmi miniszter most megújítja és szigorítja egy régi rendeletét, a mely az igazolványos altisztek valamely állás iránti kérvényének elutasításáról szól. A rendeletben kimondja a miniszter, hogy az igazolványos altisztek kérvényeire abban az esetben, ha azt elutasítják, nem elég a szokásos indolás nélküli végzést rávezetni, hanem meg kell indokolni, hogy miért utasították el őket és ki nyerte el az illető állást, mert, ha olyan nyerte el az állást, a ki fölött a folyamodó altiszt előnyvel bir, az illető altiszt ez ellen az 1873. évi 11. t. c. 15. §-a értelmében pauszat tehet. Ezért a folyamodó altiszteknek tudniuk kell, hogy kiért és miért mellőzték őket. A rendeletet a honvédelmi miniszter megküldötte valamennyi törvényhatóságnak.

Szerkesztői üzenetek.

V. I. Budapest. Verse nem közölhető. — Ontól sokkal jobbat várunk.

NYILTTÉR. *)

Köszönet nyilvánítás.

Fogadják mindazok, a kik felejtethetlen férjem, illetve jó atyám Szuppek Béla elhunyt alkalmából részvénytárgyazatukkal és az Istenben boldogult vég-tisztességén való megjelenésünkkel mely gyásznunkban vigasztaltak, ószinte, hálás köszönetünk kifejezését. Szántán, 1899. szeptember hó 14-én.

Özv. Szuppek Béláné,
Thurszky Jánosné szül.
Szuppek Ella.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-iggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

A zombori „Népbank“ bejegyzett takarék és hitelszövetkezet

tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak, hogy a folyó 1899. évi szeptember hó 17-én, kedden, délután 3 órakor a zombori kereskedelmi és iparbank helyiségeiben megtartandó

rendkívüli közgyűlésen

megjelenni sziveskedjenek.

NAPIREND:

1. Mérleg előterjesztés.
2. Alapszabályok módosítása.
3. Hitelesítő bizottság választás.

A mérleg a hivatalos helyiségben megtekinthető.

Zombor, 1899. szeptember 9-én.

Zombori népbank bejegyzett takarék és hitelszövetkezet igazgatósága nevében:

Dr. Bikár Nenád s. k.,
elnök.

Birtokeladás.

12 hold szántóföld, házzal, melléképületekkel és kerttel Vinkovcén (Szlavonia) szabad kézből

örök áron eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos: **LUKA CZVRKOVICS** Vinkovcén (Szlavonia). 3-1

8423. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásába kelezett Torzsa községében lemondás folytán megüresedett s havi utólagos részletekben felvehető 300 frt évi fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi október hó 15-ik napjáig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Bács-Kulán, 1899. évi szeptember hó 5-én.

Dr. Széchényi Tamás,
főszolgabíró.

3-1

556. sz. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott község előljárósága részéről a lemondás folytán megüresedett rendőrvetési állásra pályázatot nyit; felhívotnak ezen állást elnyerni óhajtok, hogy kellően felszerelt kérvényüket **1899. évi szeptember hó végéig** alulírott előljáróságnál nyújtsák be.

Evi fizetés 280 frt, továbbá a teljes felszerelést és ruházatot is a község adja.

Lok, 1899. szeptember hó 10-én.

Szaghmeiszter János, Mityin Ignat,
jegyző. 3-1 bíró.

Pályázat.

Sztanisicsón (Bácsmegeye) lemondás folytán egy tanítói állás megüresedvén, arra **szeptember 26-ig** pályázatot hirdetnek.

Ezen állás javadalmá: kézpénzben 170 frt, buzáválság fejében 119 frt, ismétlőiskoláért 25 frt, földválság fejében 50 frt, 2 öl cserfa, fűtő szalma helyett 25 frt, lakbér fejében 70 frt.

Pályázhatnak magyar és német nyelvre képesített tanítók és tanítónők. A kellőleg felszerelt folyamodványok a sztanisicsói kath. iskolaszékre címezve, főt. **MESZNER ISTVÁN** apát-esperes urhoz Bezdánba (Bácsmegeye) küldendők.

Egy a jegyzői teendőkben jártas egyén 25 frt havi előleges fizetés mellett jegyzői irodában azonnal és állandó alkalmazást nyerhet. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

3451. szám. 1899.

Hirdetmény.

Alulírott erdőhivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a palánkai magtárban elhelyezett 476 métermázsas morzsolt kukorica, a bodrogh-monostorszegi magtárban elhelyezett 161 métermázsas 1898. évi terméshű fehér bab és az apatini m. kir. erdőhivatal padlásán elhelyezett 150 q mult évi fehér bab az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1899. évi szeptember hó 25-én délelőtti 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen (melyen írásbeli ajánlatok is beadhatók) felsőbb jóváhagyás fentartása mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Kikiáltási ár: métermázsánként az első ajánlat.

Az árverési és szerződési feltételek előlegesen is az alulírott erdőhivatalnál, valamint a bezdáni és palánkai erdőgazdálkodásnál betekintheők, ép úgy az eladásra kertlő termények is az illető magtárakban megismerelhetők.

Apatinban, 1899. évi szeptember hó 10-én.

M. kir. erdőhivatal.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Glozsán községében leköszönés folytán megüresedett és havi előleges részletekben kiszolgáltatandó 300 frt kézpénz és szabad lakással (mely egy szoba, konyha és kamrából áll) javadalmazott községi óvónői állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt és nyelvismereteiket igazoló bizonyítvánnyal ellátott kérvényeiket hozzám **október hó 10-ig** nyújtsák be, mert a később érkezőket tekintetbe nem vétetnek.

Glozsán, 1899. évi szeptember hó 9-én.

KEKEZOVICH MÁTYÁS,
felügyelő bizottsági elnök.

3-2

Eladó két egyforma zsemlye-színű

5 éves dupla ponny-kanca

Faller Alajos

2-2 veprováci jegyzőnél.

7455. szám.

1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járásához tartozó Kis Hegyes nagyközségben megüresedett községi jegyzői állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetnek.

Ezen állás javadalmazása a következő:

I. Kézpénz a községi pénztárból negyedéves előleges részletekben 300 frt.

II. A kis-hegyesi 701. sz. tjkvben A. I. alatt felvett 429. ö. i. számú házban (4 szoba, 1 konyha, 2 kamara, 1 pince, 1 istálló, 1 felszer, 1 sertésöl) szabad lakás, udvar, kert használat, a lakást folyton jókarban tartani kötele.

III. A kis-hegyesi 701. sz. tjkvben A. I. alatt felvett 2/4 telek szántóföld, ugyanott felvett 513 □ öl pót szántóföld és ugyanott felvett 916 □ öl szérűskert használat, melynek állami adóját a község fizeti.

IV. Évenként két mázsa (112 kiló) marhabús, ugyanannyi sertésbús, fél mázsa (28 kiló) faggyú, egy mázsa (56 kiló) só, 15 m. 16 cm. (12 kocsi) széna, 15 m. 16 cm. (4 öl) kemény fa, tüzeltő szalma, 24 hekt. 59 lit. 6 cent. buza váltáságra 50/képv. 1899. közgy. számú határozat alapján évenként előleges részletekben a községi pénztárból 400 frt.

Felhívotnak a pályázni szándékozók, hogy az 1883. évi I. t. c.-ben előírt elméleti képzettségüket és jegyzői teendőkben jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi október hó 10-ik napjáig** annál is inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1899. évi szeptember hó 11-én.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

3-1

7855. szám.

1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járásához tartozó O-Morovica nagyközségben megüresedett községi jegyzői állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetnek.

Ezen állás javadalmazása a következő:

I. A községi pénztárból negyedéves előleges részletekben kézpénz 400 frt.

II. 16 köbméter kemény tűzifa a lakáshoz szállítva.

III. A község tulajdonát képező 2/4 telek szántóföld — a hozzá tartozó legelőjelményével — használat, továbbá:

IV. Szabad lakás a 191. összejárású számú házban, udvar, kert használat.

A III. és IV. pontban mondott ingatlanok után az adót a község fizeti, ugy a lakházat jókarban tartani kötele.

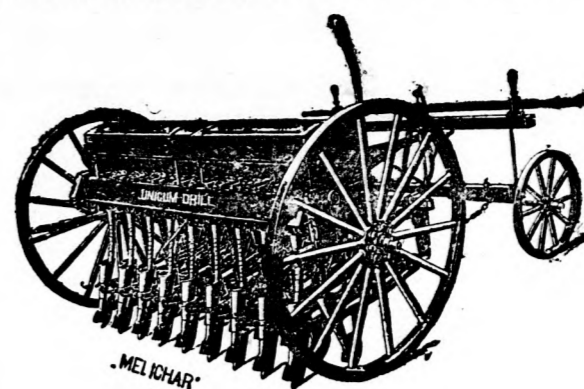
Felhívotnak a pályázni szándékozók, hogy az 1883. évi I. t. c.-ben előírt elméleti képzettségüket és jegyzői teendőkben jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi október hó 12-ik napjáig** annál is inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1899. évi szeptember hó 11-én.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

3-1

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközön-ség becses tudására hozni, miszerint a **Melichar**-féle szabadalmazott és a kontinensen legjobbnak elismert és legelterjedtebb

Unicum Drill sorvetőgépek

kizárólagos képviselőt Bács-Bodrogh megye területére elnyertem és ezekből úgy **bajai**, valamint **bács-kulai, titeli és ó-becsei** üzleteimben állandóan nagyobb raktártartva, lehetővé tevé ezzel az azonnali legmondosabb kiszolgáltatást.

Az **Unicum sorvetőgépek** előnyei más vetőgépek felett ma már annyira ismertek, hogy azokat külön kiemelni szüksegtelen, ugyanazért is azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok az igen tisztelt gazdaközön-séghez, sziveskedjék becses rendelmenyeivel engem bizalommal felkeresni és én előre is biztosítom a legmondosabb kiszolgáltatásról.

Arjegyzeikkel és árajánlattal szivesen szolgál

SZÜCS ÖDÖN

*-25 mezőgazdasági gépgyára **Baján.**

Keresek

sürgős belépésre, szerény igényű, képesített tanítónőt, aki III. polg. oszt. leánykát tanítani, vizsgára előkészíteni és nevelni képes. Zenében és nyelvekben jártasok előnyben részesülnek. A javadalmazás iránti igényekkel ellátott ajánlatok **Faller Alajos** veprováci jegyzőhöz intézendők. 2-1

Burián Mária

okleveles zongoratanító és hangversenyénekesnő **folyó évi szeptember hó 15-étől a zongorában és énekekben**

oktatást ad.

Bővebb felvilágosítás **Kossanits C. úrnál** nyerhető. 3-2

Árlejtési hirdetmény.

Császka György kalocsai érsek ur ónagyméltósága megbizásából ezennel közhírré teszem, hogy Bácsmegeye Rém községben építendő templom, plébánialak, melléképület és kerítések munkálatainak biztosítására **folyó évi szeptember hó 25-én** saját irodámban reggeli 9 órára nyilvános szó- és írásbeli árlejtést tartok.

Az árlejtés alá jövő munkák összesen 38,346 frt 90 krra vannak előirányozva, az összes anyagok fuvarozását Rém község lakosai fogván teljesíteni.

Az árlejtésen részt vehet minden magyar állampolgár, a ki magát a feltételeknek alá veti és 3850 frt bánatpénzt tesz le. Írásbeli ajánlatok benyújtására szeptember hó 25-ik napjának 9 óráját tűzöm ki.

A szóbeli verseny befejezése után fognak csak az írásbeli ajánlatok fölbontatni.

Az árlejtés eredményeképpen azonnal ki fogom hirdetni, hogy a versenyzők közül kiket fogok ónagyméltóságának vállalkozóul javaslatba hozni. A többiek bánatpénzeiket azonnal vissza fogják vehetni.

Az építés befejezésének határideje 1901. évi szeptember elsejére van kitűzve.

A terveket, a költségvetéseket és a feltételeket bárki is megtekintheti irodámban.

Kalocsa, 1899. augusztus 31.

Kikindai Aladár,
érsekuradalmi mérnök.

3-3